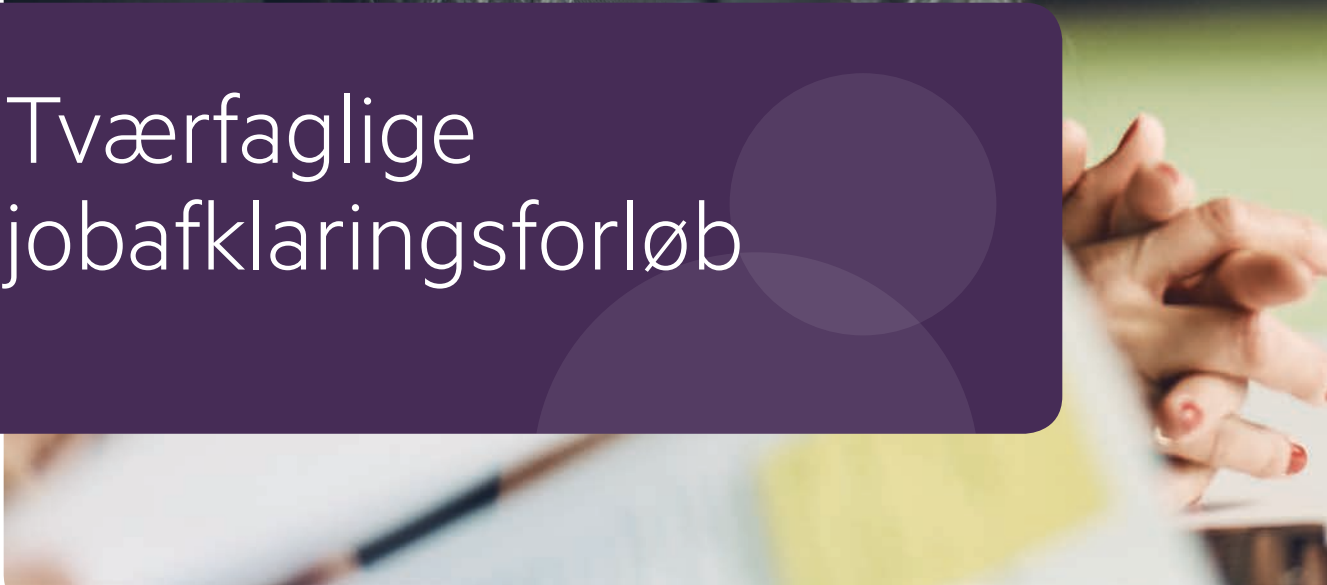

MARSELISBORG
WORK & LIFE

Tværfaglige jobafklaringsforløb

Tværfaglig indsats

Marselisborg har skræddersyet en tværfaglig jobrettet indsats til borgere med såvel fysiske som psykiske problemstillinger.

Dynamisk udviklingsproces

Indsatsen fungerer i praksis som en dynamisk udviklingsproces, hvor borgeren ved hjælp af samtaler, personprofil, empowerment og den coachende tilgang får synliggjort og erkendt egne ressourcer og barrierer i forhold til at opnå en tilknytning til arbejdsmarkedet. Gennem psykoedukation får borgeren indsigt i egen sygdom og helbredsmæssige problemstillinger (for de borgere, hvor denne indsigt er relevant for at komme i arbejde), der giver en forståelse for, at man ved hjælp af samtaleforløb, kostændring og motion kan forbedre sine helbredsmæssige forhold og muligheder for at komme i beskæftigelse væsentligt.

Indsatsen vil tage højde for, at der vil være varierende behov hos jobcentrene i forskellige perioder. Eksempelvis kan nogle jobcentre i en periode have behov for, at Marselisborg overtager den fulde indsats herunder sagsbehandling og opfølgning i sagen, mens andre jobcentre kun har behov for, at der ydes en målrettet indsats for specifikke borgergrupper.

Parallele indsatser

Marselisborg har udarbejdet en fleksibel modul model, hvor jobcentret løbende kan pege på, hvilken model og indsatser de ønsker i en given periode. Det betyder også, at et jobcenter kan have flere modeller kørende parallelt med hinanden.

Målrettet jobfokus

Uanset hvilket forløb det enkelte jobcenter vælger, arbejder Marselisborg målrettet på at udvikle borgerens arbejdsevne i sådan en grad, at borgeren vil kunne opnå mulighed for selvforsørgelse.

Varigheden

Varigheden af forløbene vil afhænge af målgruppen, hvor vi som udgangspunkt arbejder med følgende forløbstider:

- 13 - 26 uger forløb til borgere, der er i jobafklaring

Nedenstående indsatsbeskrivelse indeholder vores metodiske grundtænkning, mens de konkrete forløb tilpasses den enkelte målgruppe.

Visitation

Jobcentret henviser til forløb, hvorefter borgeren indkaldes til visitationssamtale. Hensigten med visitationen er at screene borgerens arbejdsmarkedsperspektiv, herunder ressourcer og potentialer, samt hvilke udfordringer der kan være en barriere for tilbagevenden til arbejdsmarkedet.

Borgeren udfylder vores personprofil, "PROFIL", der som nævnt benyttes til at afdække den enkeltes personlige ressourcer og kompetencer, forandringsberedskab og problemløsningsevne. Ud fra profilscorerne, i stedet for og en individuel tilbagemelding og samtale med borgeren påbegyndes arbejdet med job- og uddannelsesplaner. Her fokuseres der på den enkeltes arbejdsmarkedserfaring, udfordringer, ønsker og barrierer, samt hvordan disse kan matche fremtidige jobmuligheder. Job- og uddannelsesplaner udarbejdes individuelt på holdforløb. På holdforløbets undervisningsmoduler vil en jobkonsulent være til stede med vejledning i forhold til arbejdsmarkedet og uddannelse, samt bidrage med konkrete jobåbninger.

Formålet med den indledende fase er, at der arbejdes målrettet med empowerment centreret omkring borgerens potentiale og muligheder på arbejdsmarkedet. Tilgangen er konkret, praksisnær og virksomhedsrettet fra starten, hvilket understøtter borgerens mulighed for at tage ansvar for sin egen udviklingsproces.

Min plan

Efter visitationen bliver der gået mere i dybden med den enkelte borgers kompetencer, udviklingsområder og særlige problemstillinger. Her sættes der fokus på udvikling af borgerens egen motivation og forhindringer i forhold til at indgå på arbejdsmarkedet, herunder arbejdes der med konsekvens af egne forhindringer og nye muligheder.

Formålet er at konkretisere borgerens muligheder på arbejdsmarkedet i forhold til egne kompetencer, og hvordan de kan komme videre i forhold til eksempelvis jobsøgning, uddannelse etc. I denne del af forløbet foretages der fortrinsvist individuel sparring i mindre grupper. I undervisningsmodulerne vil der ud over de faglige konsulenter være en jobkonsulent tilstede med henblik på at kvalificere handlingsplanen i forhold til konkrete jobåbninger på det lokale og regionale arbejdsmarked.

Holdforløb

Vi anvender ofte holdbaserede aktiviteter i starten af et forløb ud fra rationale om, at vi derigennem kan anvende de synergimuligheder, der opstår i at skabe et fællesskab borgerne imellem. Derudover har de holdbaserede aktiviteter også et konkret udviklende sigte, hvor det sociale samarbejde og arbejdet med at tale om udfordringer, problematikker og ressourcer bidrager til at hjælpe borgeren videre fra isolation og sygdomsidentitet til en øget grad af mestring og social stabilitet.

Særligt de borgere, der bliver visiteret fra kontanthjælp og resourceforløb, har ofte en række udfordringer af social karakter, hvor de holdbaserede aktiviteter medvirker til at træne sociale færdigheder.

Der vil i forløbet blive lagt vægt på en individuel indsats, hvor den enkelte borgers plan er omdrejningspunktet for indsatsen. Endvidere får samtlige deltagere i forløbet mulighed for at få individuelle samtaler efter behov med en social- eller sundhedsfaglig medarbejder. De individuelle samtaler tager specifikt udgangspunkt i borgerens egen situation. Her kan svære emner drøftes, og samtalerne bidrager således til at skabe tillid mellem konsulenter og borger og sikrer samtidig, at vi bevarer helhedssynet i indsatsen.

Virksomhedspraktik

Mens målet med de første faser er at sikre et solidt udgangspunkt for en konkret og målrettet indsats og aktivitet for de visiterede borgere, så arbejdes der intensivt og individuelt med den enkelte under praktikforløbet. Virksomhedspraktikken har som udgangspunkt til hensigt at sluse borgeren ind på arbejdsmarkedet og i beskæftigelse. For nogle borgere kan der være behov for at afklare, opkvalificere eller optræne borgeren indenfor et nyt beskæftigelsesområde. Derudover vil der også være borgere, der har brug for en "sekventiel" indsats, hvor der indledningsvist er behov for samtaleforløb kombineret med en mentor- og motivationsindsats efterfulgt af et praktikforløb.

Under praktikforløbet vil samtlige borgere få tilknyttet en fast konsulent til at følge op på såvel iværksættelse af tiltag som understøttelse i at arbejde med borgerens gennemførelse af for-

løb og i sidste ende indfrielse af mål. Den opfølgende indsats varetages af den socialfaglige kontaktperson, der er overordnet ansvarlig for borgernes forløb hos Marselisborg.

Konkret træffer den socialfaglige kontaktperson aftaler med borgeren og arbejdsgiveren omkring formål, arbejdsopgaver, skånebehov, progressionsplan og opfølgingsfrekvens. Herefter sikres, at aftalerne bliver ført ud i livet gennem personlig opfølgning min. hver 14. dag med alle relevante parter i borgerens sag. Den faglige konsulent tager afsæt i en coachende tilgang, hvor borgernes udfordringer ikke problematiseres eller løses, men hvor de via samtale støttes i selv at identificere løsninger og handlemuligheder. Indsatsen sikrer borgerens fokus på egne ressourcer og muligheder i relation til arbejdsmarkedet i en konkret kontekst. Samtidig trænes borgeren i at håndtere sine udfordringer og skånebehov på en konstruktiv og progressiv måde, så arbejdssidentiteten underbygges bedst muligt.

Arbejdspladsen

På samtlige forløb for samtlige målgrupper er der fokus på tilbagevenden til arbejdsmarkedet og på at udvikle og videreudvikle eksisterende arbejdsevne.

For borgere, der er sygemeldte fra en arbejdsplads, gennemfører Marselisborg rundbordssamtale med arbejdsgiver og borger, hvor vi metodisk tager udgangspunkt i TTA-trappemodellen. Der vil blive udarbejdet en specifik fastholdelsesplan med en progressionstrappe i tæt samarbejde med borgeren og virksomheden. Som en del af fastholdelsesplanen tilbyder Marselisborg en arbejdspladsvurdering, der udarbejdes af en fysioterapeut, såfremt dette vurderes relevant.

Funktionsevnevurdering

For borgerne med en svær nedsat arbejdsevne kan Marselisborg

foretage en funktionsevnevurdering i eget hjem ved en af vores fysioterapeuter, såfremt det vurderes relevant.

Sundhedstilbud

Der vil løbende under hele forløbet være forskellige sundhedstilbud til rådighed. Her arbejder vores sundhedsfaglige konsulenter ud fra den traditionelle fysioterapeutiske disciplin med fokus på, hvordan vores krop påvirkes af kost og motion. Vi ved, at motion giver forøget energi, velvære, glæde og optimisme, og det har særligt sygemeldte behov for i en presset situation. Fysisk træning forebygger depression og stress og stimulerer indlæring og hukommelse. Ved hjælp af psykoedukation får borgeren indsigt i egen sygdom og en forståelse for, at man ved hjælp af samtaleforløb, kostændring og motion kan forbedre sine helbredsmæssige forhold væsentligt. Borgeren får konkrete mestringsteknikker, der kan anvendes som smerte- og stresshåndtering. Dette kan eksempelvis være åndedrætsøvelser eller mindfulness.

Medarbejderne

Marselisborg består af en bred tværfaglig konsulentgruppe med spidskompetencer inden for beskæftigelses-, sundheds- og socialområdet. Nogle medarbejderprofiler og fagprofessioner anvendes til specifikke opgaver, mens andre koordinerer den tværfaglige indsats, således at helheden i indsatsen i forhold den enkelte borger sikres.

Alle vores medarbejdere er specialister inden for deres fagområde med mange års praksiserfaring og er desuden efteruddannet ved Marselisborg egen socialfaglige og jobrettede coachuddannelse, herunder i metoder og redskaber, såsom:

- Den kognitive og narrative coachingmodel
- Empowerment samtalen
- PROFIL redskabet

Medarbejderne kan inddeles i følgende faggrupper:

Socialfaglige konsulenter: Denne konsulentgruppe består typisk af socialrådgivere eller andre faggrupper, der har en specialisering inden for beskæftigelsesområdet, rehabilitering, misbrugsbehandling samt handicap og psykiatri. De socialfaglige konsulenter varetager den primære kontakt til borgerne og sikrer, at indsatsen dokumenteres juridisk og socialfagligt på højt niveau.

Jobkonsulenter: Denne konsulentgruppe har en bred erhvervs erfaring inden for det private erhvervsliv, såsom salg, marketing og ledelse. Konsulenterne er specialiserede i at lave det helt rigtig jobmatch, der både tilgodeser borgerens skånehensyn og indtager deres fulde potentiale i forhold til arbejdsmarkedet og arbejdsgivers behov for arbejdskraft. Jobkonsulenterne har desuden et indgående kendskab til det regionale arbejdsmarked og et stort virksomhedsnetværk.

Sundhedskonsulenter: Denne konsulentgruppe består af fysio- og ergoterapeuter, kost- og ernæringsvejledere, sygeplejersker m.v. Vores sundhedsfaglige konsulenter arbejder ud fra den traditionelle fysioterapeutiske disciplin med fokus på, hvordan vores krop påvirkes af kost og motion. Vi ved, at motion giver forøget energi, velvære, glæde og optimisme, og det har særligt sygemeldte behov for i en presset situation.

Dokumentation

Marselisborg leverer den dokumentation, som det enkelte jobcentre ønsker.

Vores erfaringer viser, at det ofte drejer sig om følgende:

- Fremmødeskemaer
- Løbende praktikrapporter
- Afsluttende progressionsrapport

Fremmøde og fraværsprotokol

Til at følge borgerens deltagelse eller fravær fra aktiviteterne vil vi føre en registrering over borgerens fremmøde og fravær.

Løbende praktikrapporter

Marselisborg vil efter jobcentrets ønskede interval udarbejde skriftlige tilbagemeldinger omkring borgernes forløb. Vi vil i den forbindelse tage udgangspunkt i de løbende progressionsopfølgninger, der foretages i forhold til borgernes individuelle mål og delmål med forløbet, idet borgerens generelle udvikling og de små succeser samt eventuelle udfordrende perioder i et udviklingsforløb her bliver synliggjort. Hvis borgeren har været i en virksomhedspraktik, som ikke resulterer i efterfølgende ansættelse vil vi beskrive hvilke kompetencer, som borgeren har taget med sig, og som borgere har fået afklaret, gennem praktikforløbet.

Afsluttende progressionsrapport

Ved afslutningen af en borgers forløb udarbejdes en rapport, der beskriver borgerens ressourcer, barrierer og udviklingsmuligheder, som særligt bliver vigtigt for det, mindretal, af borgere der ikke opnår ordinær beskæftigelse. Alle borgere, der ikke afsluttes til job eller uddannelse får udarbejdet en progressionsrapport, hvor det dokumenteres hvilke aktiviteter, der har været gennemført, beskrivelser af potentielle brancheområder og jobfunktioner.

Progressionsrapporten vil umiddelbart have følgende indhold:

- Beskrivelse af hvilke udviklingsmål/fokusområder, der er arbejdet med herunder hvilke aktiviteter, der har været igangsat med henblik på at skabe en positiv udvikling for den enkelte borger.
- Vurdering af hvor relevante og realistiske borgerens mål og delmål for beskæftigelse eller uddannelse er samt de vigtigste fokusområder for at borgeren kan komme i job eller uddannelse.
- Anbefaling til videre forløb

Progressionsrapporten vil blive indleveret til Jobcentret senest 5 dage efter, at borgeren har afsluttet forløbet med mindre, der er aftalt andet med jobcentret.

Marselisborg bliver anvendt som konsulenter til dels at uddanne medarbejdere i jobcentre i god dokumentationspraksis, og dels at udvikle skabeloner, progressionsrapporter, tjeklister m.m. Denne kompetence, erfaring og konkret redskabskasse tager vi naturligvis med ind i dette samarbejde.

Metoder og tilgange

Uanset hvilke tilgange der anvendes i en beskæftigelsesrettet kontekst, så viser erfaringerne, at det er væsentligt, at borgeren oplever at blive mødt med udgangspunkt i – og med respekt for – deres situation og livsbillede.

I dette afsnit formidler vi udpluk af den rækkevidde af metoder og tilgange, som vi løbende sætter i spil de borgere vi møder i vores centre. Konkret bygger vores tænkning og indsatsmodel bl.a. på følgende tilgange og metoder:

- Empowerment
- Den motiverende samtale
- Kognitiv coaching
- Gruppedynamisk tilgang

Empowerment

Empowermentbegrebet har vundet fodfæste på beskæftigelsesområdet, hvilket skal ses i lyset af behovet for at styrke borgernes oplevelse af sammenhæng og selvberoenhed. Empowerment i beskæftigelsesregi handler om at give personer, der står i en afmagtssituation, kraft og styrke til at agere, hvilket sker ved at give borgeren overblik over egen situation og aktuelle tilbud, ved at tilbyde ham eller hende reel indflydelse på egen livssituation, og dermed livskvalitet.

Alle konsulenter hos Marselisborg er efteruddannet ved Marselisborgs socialfaglige coachuddannelse. Coachuddannelsen bygger på empowerment tanken om, at enhver kan opnå kontrol over eget liv. Vores coachingværktøj bygger på principperne fra den kognitive og narrative coaching-model, hvor vi har indarbejdet elementer fra den sociale lovgivning og metode. Uddannelsen tager udgangspunkt i arbejdsevnetodens grundsyn, som bygger på elementer fra den kognitive terapi og lyder følgende: "Vi kan alle sammen kan meget mere end vi selv tror, og at disse ressourcer kan frigives via en aktiv proces". Den enkelte har det primære ansvar for sin situation. Coachens opgave er at skabe en aktiv proces igennem én ligeværdig samtale, hvor den enkelte får mulighed for, at udnytte sine personlige ressourcer inden for et område, hvor han eller hun før har haft svært ved at opnå et gennembrud. Ved aktivt, at stimulere de enkelte områder, vil han/hun få frigivet flere ressourcer og nye strategier til at opnå sine mål. Tilgangen støtter borgeren i at identificere og udvikle de

ressourcer, som vil gøre borgeren bedre rustet til at takle de udfordringer, som forhindrer tilknytningen til arbejdsmarkedet.

Marselisborg har ud fra empowermentbegrebet udviklet en samtalemødel 'Samtalens Pejlemærker' (se figur side 7), som vi bruger i mødet med borgerne. Vores model angiver seks overordnede pejlemærker i en empowerment orienteret samtale, som vi ser som en form for landkort, som vores medarbejdere kan navigere efter i sin dialog med borgeren.

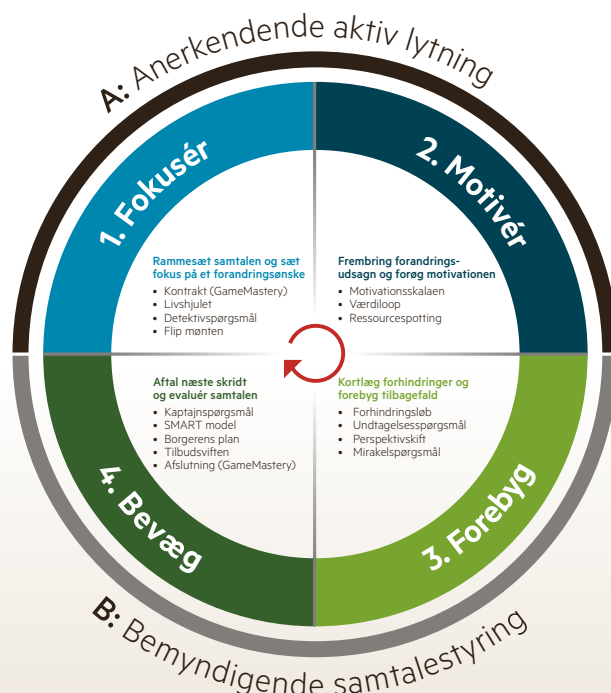
Jf. figuren udgøres pejlemærkerne A og B af anerkendende aktiv lytning og bemyndigende samtalestyring, er fundament og afsæt for enhver samtale. På fundamentet står pejlemærke 1-4, som er fire trin, som vi bruger til at få borgerens eget forandringsønske omsat til handling.

Gennem empowerment principperne er fokus på at skabe en udviklingsbaseret proces, hvor borgeren får øje på sine valgmuligheder, ressourcer og handlefrihed. Fundamentet for processen er partnerskab og medinddragelse, hvor borgeren ses som ekspert på eget liv. Det betyder, at vores konsulenter ikke gør tingene for, men derimod sammen med borgeren. Derfor har vi et skærpet blik på at identificere, hvad borgeren selv kan, og hvad der er behov for hjælp og støtte til, inden hjælpen tilbydes. Her ser vi det som vores fornemste opgave at se tingene ud fra borgerens perspektiv, ressourcer og autonomi. Dette giver borgeren mulighed for selv at mærke, hvorfor målet for beskæftigelse er vigtigt, og hvordan målet kan nås ud fra lige netop vedkommendes livsverden. Derved skabes vejen for hurtigst mulige vej til job eller uddannelse efter en evt. længerevarende ledigheds- eller sygdomsperiode.

Jo længere tid borgeren er i det offentlige system, jo større er risikoen for, at personen afklæder sig sin arbejdsidentitet til fordel for en systemtilpasset klientrolle. Derved er der også en potentiel risiko for, at borgeren slipper ansvaret for selvstændig problemløsning og resignerer i forhold til delagtiggørelse i sin egen proces mod arbejdsmarkedet. Gennem en empowerment orienteret tilgang udfordres borgeren i forhold til sin motivation, eget ansvar, og støtte i forhold til at opnå varig beskæftigelse samtidig med, at der tages afsæt i respekten for den enkeltes autonomi og værdighed.

A: Anerkendende aktiv lytning

- Nøgleord
- Spejling
- Åbne-/hjælpe spørgsmål

B: Bemyndigende samtalestyring

- GameMastery

1. Fokusér

- Kontrakt (GameMastery)
- Livshjulet
- Detektivspørgsmål
- Flip mønten

2. Motivér

- Motivationsskalaen
- Værdiloop
- Ressourcespotting

3. Forebyg

- Forhindringsløb
- Undtagelsesspørgsmål
- Perspektivskift
- Mirakelspørgsmål

4. Bevæg

- Kaptajns spørgsmål
- SMART model
- Borgernes plan
- Tilbudsviften
- Afslutning (GameMastery)

Dette giver personen en oplevelse af medindflydelse, der kan opveje den følelse af magtesløshed, der kan opstå som konsekvens af fx længerevarende fravær fra arbejdsmarkedet. Det er en central præmis ved empowerment at støtte den enkelte i at se sine indflydelsesmuligheder for derved, at skabe øget egenkontrol over hverdagslivet på det personlige, kognitive og emotionelle plan. Den positive konsekvens af dette kommer til udtryk i opfattelsen af øget selv værd, højere grad af kapacitet til at ændre forhold i omgivelserne samt større engagement. Dette er afgørende, da lavt selv værd og følelsen af manglende kapacitet til at ændre situationen netop kan være en grundlæggende forhindring i forhold til at opnå varig beskæftigelse.

Metoden handler i bund og grund om selvforvaltning, og tager afsæt i det hele menneske og menneskets totale situation. Det vil sige, at der tages afsæt i de konkrete vilkår, som borgeren befinder sig i, således at borgeren ses som ekspert på eget liv. Ud fra borgerens grundvilkår arbejdes der sammen med borgeren på, at synliggøre og udvide personens handlemæssige råderum. Dette sker ved, at der visuelt skabes grundlag for refleksion over, de valg borgeren træffer i forhold til egen helbreds mæssige, sociale og arbejdsmæssige situation. Der arbejdes her med tanken om, at myndiggørelse af personen sker gennem bevidstgørelse, erkendelse og bevidste valg. Derved skabes fundamentet for at arbejde konkret med at udvikle mestringsfærdigheder og kompetence i forhold til at takle og påvirke de vilkår, der forhindrer personen i at opnå beskæftigelse. Det handler om at få øje på de ressourcer og handlemuligheder, der er tilstede i de givne vilkår, som personen navigerer indenfor. Almindeligvis kaldes modellen for kontrolcirklen, men Marselisborg har valgt at have fokus på udviklingen i stedet for kontrollen. Grunden til dette er, at nogle af borgerne inden for denne målgruppe netop vil være forhindret af netop deres manglende evne til at slippe kontrollen. Derfor

ønsker vi at bevare fokus på den mulige udvikling, som er til at skabe håb og progression hos den enkelte.

Den motiverende samtale

Vi anvender den motiverende samtale, som vi ser som en velbeskrevet evidensbaseret samtalemetode, som gennem de sidste 25 år har vist en overbevisende effekt i arbejdet med mennesker, der mangler motivation til at ændre adfærd, livsstil eller handlinger. Motivations samtalen bygger på strategier, der er udviklet af Miller & Rollnick og retter sig især mod folk, der er ambivalente i forhold til en given forandring. Motivations samtalen kernepunkter er en empatisk og lyttende stil samt en høj grad af respekt for borgeren, hvor der tages afsæt i, at ansvaret for og evnen til forandring ligger hos borgeren.

Vi mener, at denne tilgang er afgørende, da alt forandring kræver konfrontation, insisteren samt støtte, fordi vi som menneske per definition er tilbøjelige til at gøre det, vi plejer. Derfor har vi som udgangspunkt en vis modvilje mod forandring. Når en borger har været længerevarende ledig eller syg, er forandring, og nye strategier en klar nødvendighed for progression. Samtidig er det vigtigt, at borgeren fastholdes i de helhedsorienterede tiltag, der skal til for at komme i arbejde. Derfor starter den motiverende tilgang til borgeren allerede ved det første møde.

Når man som borgerne i denne målgruppe står over for komplekse problemstillinger, hvor en helhedsorienteret indsats er nødvendig, er det vores erfaring af manglende motivation kan præge forløbet.

Enten fordi de inderst inde er i tvivl om, hvorvidt ændringen er nødvendig (hvis de f.eks. er fastlåste i et ønske om førtidspension), eller fordi de er i tvivl om, hvorvidt de kan gennemføre

forandringen. Derfor mener vi, at oplysnings- og motivationsarbejdet er særlig vigtig fra begyndelsen af forløbet. Til dels for at øge motivationen til ændring af den beskæftigelsesmæssige situation samt for at styrke beslutningen om at sætte handling bag. Den indledende samtale er derfor af stor betydning, da den øger compliance og effekt af forløbet. Her er det vores opgave som sparringspartnere, at skabe betingelserne for, at borgerens egen motivation og forpligtelse for forandring forstærkes.

Der arbejdes i den forbindelse med åbne spørgsmål og aktiv lytning med henblik på, at borgeren får muligheden for at finde sine egne argumenter for forandring. Samtidig inddrages de andre gruppe-medlemmers perspektiver, ligesom der indgår vejledning, coaching og rådgivning fra underviserne. Dette giver nye perspektiver til, hvordan situationen også kan betragtes eller håndteres. Derved kan der arbejdes konstruktivt med eventuelle begrænsende overbevisninger, der kan fastholde borgeren i ambivalens. I forløbet arbejdes der endvidere konkret med et ressource-perspektiv, hvor borgeren får tydeliggjort sine egne personlige ressourcer. Dette øger troen på egne evner og lysten til tage konkrete skridt hen imod arbejdsmarkedet. Troen på egne evner og at forandring er mulig er afgørende for at fastholde borgerens motivation. Derfor arbejdes der også med konkrete delmål, som opleves som mulige og realistiske at gennemføre, ligesom borgerens udfordres til at tage de nødvendige skridt hen imod ordinært arbejde.

Den kognitive tilgang

Kognitiv coaching er en kombination af kognitiv neurovidenskab, kognitive metoder, baseret på forskning, og positiv psykologi. Metoden har været efterprøvet verden over og har de sidste 30 år været kendt som opskriften på at hjælpe mennesker med effektivt at forandre sig og nå deres mål. Dette på trods af, at der kan være alvorlige forhindringer i vejen som angst, depression eller andre psykiske problemer.

Gennem den kognitive tilgang arbejdes der på at forbedre vedkommendes livskvalitet, relationer, og arbejdsmæssige succes. Kognitiv coaching anvender sunde indlæringsprincipper og efterprøvede kognitive metoder til udvikling af den enkeltes potentiale, således at der skabes forandring i måden personen tænker, føler og reagerer på. Der arbejdes her konkret med, hvordan borgernes tanker påvirker og styrer deres følelser, kropsfornemmelser og handlinger, når det kommer til at mestre egen sygdom og tilbagevenden til arbejdsmarkedet.

Det handler om at opbygge og udvikle borgernes tanker, følelser og adfærd i konstruktiv retning. Gennem kognitiv coaching forbedres den enkeltes ydeevne, færdigheder og mestringsstrategier. Ligesom der skabes grobund for, at den enkelte kan præstere det bedste. Formålet med metoden er at skabe personlige værdier, øge personens motivation for at gøre den nødvendige indsats og forbedre den mentale styrke og vilje, når det f.eks. kommer til at tænke i nye baner i forhold til at finde og bestride en jobfunktion.

Vores forståelse af mestring omfatter de strategier, som borgeren benytter for at takle modgang, forhindringer, problemer og udfordringer. Vi anskuer derved borgerens handlinger, som en måde, at vedkommende håndterer sine hverdagsudfordringer på, i stedet for at anskue det som problem-adfærd. Herved ser vi som professionelle, at det rent faktisk er muligt at hjælpe borgeren til mere hensigtsmæssig mestring, Vi håndterer nemlig ud fra de mestringsstrategier, som vi kender i forvejen uanset hvor uhensigtsmæssige de kan opleves af omverdenen.

Når vi arbejder med de problemstillinger, som borgeren oplever, ser vi på de automatiske tankemønstre, ud fra hvilket borgeren tolker sig selv, andre og verden. Dette er vigtigt, fordi det kan være forbundet med leveregler, som ikke er konstruktive i forhold til at f.eks. at mestre at skulle ud på arbejdsmarkedet bare få timer om ugen eller overholde skånehensyn. Når borgeren erkender disse mønstre, skabes der grundlag for at kunne handle og mestre anderledes. I denne proces inddrages der et ressourceorienteret perspektiv, hvorigennem borgeren ser egne ressourcer og handlemuligheder i forhold til at ændre sin situation.

Gruppedynamisk tilgang

Vores indsats er med procesforløb lagt an på, at de borgerne deltager i holdundervisning sammen. Det kan være udfordrende for mange at skulle sidde sammen med en gruppe af andre. Nogle har svært ved at koncentrere sig længere tid, andre lider af angst for at indgå i sociale sammenhænge, og nogen har dårlige erfaringer fra tidligere beskæftigelsesrettede tilbud, hvilket kan gøre borgerne utrygge.

Gennem de seneste 30 år er der publiceret flere undersøgelser af evidensgrundlaget for den motiverende samtale og effekten af gruppeforløb i forhold til forandring og progression. Der er hovedsageligt foretaget undersøgelser af evidensgrundlaget for effekten af gruppebehandling i forhold til den motiverende tilgang. Der er f.eks. evidens for, at personer i gruppebehandling oftere

møder til deres aftaler og oftere færdiggør behandlingen, end personer i individuelt behandlingsforløb. Selvom Marselisborg ikke er behandling, kan gruppetilgangen give de samme effekter i forhold til at minimere frafald og øge fremmøde frekvensen. Når der arbejdes konkret med at udvikle eksempelvis borgerens arbejdsidentitet, kan denne understøttes i positiv retning gennem samvær og interaktion med andre. Identitet og vores forståelse af hvem vi er, kan nemlig skabes gennem den feedback, som er tilstede gennem gruppedynamikken i forløbet. Marselisborg arbejder grundlæggende med tanken om, at det er gennem socialt samvær, at borgeren lærer sig selv at kende, og derved også udvikler sin selvforståelse og arbejdsidentitet.

Gennem gruppeforløbet bliver det muligt at benytte gruppedynamikken som løftestang til motivation og udvikling. Gruppen fungerer som fundamentet for vigtig læring for den enkelte, da udviklingen skabes gennem gruppen. Gennem gruppeprocesserne, der har fokus på forandringsparathed i forhold til arbejdsmarkedet, skabes der grobund for støtte, erfaringsudveksling, refleksion og læring i forhold til at finde og varetage sit arbejde. Denne proces understøttes endvidere af, at borgerne følger hinanden i små grupper, så der skabes trykke ramme med fokus på udvikling af en samhørighedsfølelse kursisterne imellem. Forskning viser netop, at gruppesamhørighed (cohesion) kan have en terapeutisk kraft i sig selv, ligesom der er en lavere grad af frafald, hvilket naturligvis øger effekten af forløbet. Dét at kunne spejle sig i, at andre har det lige som en selv, kan normalisere den personlige oplevelse, hvilket kan lindre følelsen af f.eks. ensomhed eller lavt selvværd. Derudover oplever mange gruppemedlemmer, at det giver noget at kunne give til andre, da man hurtigt kan se sig selv som en fiasko, når man har haft en længere periode med ledighed. Gruppedynamikken har desuden den effekt, at borgeren kan inspirere hinanden til nye metoder og tilgange i forhold til jobsøgningen, ligesom succes for én af de andre gruppedeltagere kan 'smitte af' på resten af holdet. Derfor ser vi holdbaseret procesforløb som betydningsfulde i forhold til at skabe progression og erstatte ledighed eller sygdom med beskæftigelse.

Læring & Vidensdeling – faglig metodeudvikling

For at sikre den løbende faglige udvikling arbejdes der systematisk med hovedsagligt tre redskaber:

- Indsatsmodeller
- Ugeskemaer
- Progressionsmålinger (side 11)

Indsatsmodeller

Indholdet af forløbet styres af indsatsmodellen, som udvikles specifikt til forløbet. I udviklingen trækkes på Marselisborgs erfaringer fra sammenlignelige projekter og opgaver.

Indsatsmodellen beskriver ligeledes, hvilke kvalitative progressionsmål de enkelte faser arbejder hen mod. Ligeledes beskriver indsatsmodellen i overskrifter, hvilke aktiviteter, vi antager, vil kunne hjælpe borgeren med at indfri de kvalitative progressionsmål.

Ugeskemaer

Med udgangspunkt i indsatsmodellen fordeles aktiviteterne ud i ugeskemaer. Ugeskemaerne har primært tre funktioner:

- Konkretisering af indsatsmodellen
- Borgerens oversigt over forløbet
- Medarbejdere i jobcentrets og Marselisborgs fælles referencepunkt

Mulig læring & erfaringsudveksling

På baggrund af vidensopsamlingen vil Marselisborg løbende tilbyde kompetenceudviklingsdage til de jobcentre, der samarbejder med vores centre. Det kan være undervisning i relevant lovgivning, principafgørelser eller empowerment og den coachende samtale. I hvert center er der tilknyttet en udviklingschef, der kommer en gang om ugen i det enkelte jobcenter. Derved får medarbejderne i jobcentrene mulighed for at drøfte socialfaglige spørgsmål vedrørende de enkelte sager.

Allerede efter at have modtaget de første henvisninger fra jobcenteret – med det heraf følgende indblik i jobcenterets sager – vil Marselisborg typisk kunne identificere en række muligheder for optimering og videreudvikling af jobcenterets praksis.

Eksempler på optimering og videreudvikling kan være behov for styrket fokus på faglige områder, eksempelvis vurdering efter §7 i sygedagpengeloven på forskellige trin i sagsbehandlingen; opbygning og argumentation i sagerne; konkrete muligheder for at optimere arbejds- og sagsgange; fordelene ved brug af en justeret brevs kabelon eller nye supplerende redskaber; rådgivning om hvordan forskellige dele af en ny reform bør implementeres etc.

I takt med at samarbejdet mellem jobcenter og Marselisborg intensiveres, vil der typisk også ske en udvikling og justering af de metoder og indsatser, som anvendes i samarbejdet. Det kan være, at der som led i samarbejdet sker en yderligere kvalificering og målretning af, hvilke delmålgrupper af borgere, som bør visiteres til Marselisborg og hvilke delmålgrupper, som jobcenteret med fordel selv varetager indsatsen for. Således vil de specialiseringsmuligheder og kompetencer, som er tilstede samlet hos Marselisborg og i jobcenteret, kunne udnyttes bedst muligt til at skabe resultater i forhold til målgrupperne.

Progressionsredskab

– De små skridt i fokus

I Marselisborg arbejdes der, som en fast bestanddel af forløbet, med progressionsmålinger. Progressionsmålingerne anvendes både til at skabe en målrettet dialog med den enkelte borger, men det bruges samtidig også til, at synliggøre den generelle udvikling og sætte spot på udfordrende perioder i et udviklingsforløb. Herunder anvendes progressionsmålinger til at synliggøre de små skridt og de små succesoplevelser.

Det er Marselisborgs erfaring, at netop den konkrete drøftelse af, hvordan borgeren placerer sig og udvikler sig i progressionsregistreringerne, giver en konstruktiv og relevant dialog.

Progressionsgrupper Progressionsindikatorer

UDVIKLING

- Mødestabilitet
- Personlige ressourcer (Selvværd & ressourcer)
- Mestring (helbred / udfordringer)
- Motivation

EMPOWERMENT

- Ansvarstagende
- Aktiv deltagende
- Åben for forandringer
- Fokus på opstillede mål

FREMTID

- Selvindsigt omkring egne Kompetencer
- Kan se nye muligheder
- Arbejdsmarkedsfokus
- Realistisk omkring fremtidig arbejdsliv

Opfølgning, dokumentation og styring

Et helt centralt element i vores center er en løbende systematisk opfølgning og dokumentation af indsatsen. Derfor indsamles der data vedrørende borgernes baggrundsforhold, hvilke effekter der bliver opnået for de enkelte borgere, deres varighed og ikke mindst deres løbende progression.

Progressionsindikatorer

Vi har valgt at bruge følgende tre overordnede progressionsindikatorer, idet vi har erfaring med at de understøtter udviklingsprocessen for alle vores borgergrupper og at de skaber den fornødne fremdrift mod arbejdsmarkedet.

Hvert enkel af de tre indikatorer understøttes af underliggende progressionsindikatorer, der tilsammen skal sikre, at den enkelte borger når den ønskede udvikling og opstillede mål.

Progressionsredskab

Marselisborg

MARSELISBORG der har eksisteret siden 2001 er opbygget som en utraditionel konsulent- og anden aktørvirksomhed, hvor vi tilbyder ledelsesrådgivning, organisationsudvikling og analyser inden for beskæftigelses-, ældre-, unge-, og socialområdet. Samtidig driver vi landsdækkende centre, som dagligt udfører en tværfaglig og beskæftigelsesfremmende indsats, der understøtter at udsatte borgere kommer tilbage på arbejdsmarkedet.

Denne unikke kombination gør **MARSELISBORG** i stand til at udføre udviklings- og forandringsprocesser på alle niveauer inden for velfærdsområdet, hvor vi kan inddrage faglig ekspertise, viden og praksiserfaring fra såvel vores konsulentvirksomhed som vores anden aktør indsats.

MARSELISBORG Work & Life har som primære motivation at understøtte borgere som befinder sig på kanten af arbejdsmarkedet til få en bedre fremtid, hvor job og uddannelse er en del af livet. I vores arbejdsmarkedsrettede indsatser er job og uddannelse omdrejningspunkt allerede fra forløbets første dag. Vi arbejder målrettet med at styrke borgernes reelle kompetencer, mestringsstrategier og selvværd, så forandringerne kan fastholdes og bliver varige i den enkeltes liv.

Besøg os på www.marselisborg.org